

Almanac de Interlingua

Numero 7 – Maio 2010

Editor: Cláudio Rinaldi (almanacdeinterlingua@yahoo.com.br)

Alternativas pro le parve ligas europee

Sin le millions de euros necessari pro contractar estranieros o mesmo conservar su mejor jocatores local, alcun paises europee sponde in un nove formula pro que su ligas deveni plus attractive e emotionante.

Initiate in 1895, le campionato belge de football habeva sempre identic formula de disputa. Iste maio, tamen, arriva al fin le prime saison a adoptar un modello distinete. Le quantitate de equipas se reduceva e on introduceva un phase final que recipeva le denomination de *playoffs* – ben que vermente le sex finalistas se confronta novemente in un miniliga.

Como il sole occurrer in tal casos, le nova divide le opinion del fans. Alcunos vide ibi un possibilitate de que le football belge reascende gratias al elevation del nivello competitive, post que le confrontationes inter le equipas major essera plus abundante e plus decisive. Alteres considera le cambios un ver offensa al tradition e mesmo al logica, ja que un equipa mal positionate in le phase initial poterea resurger in le rondas extra.

Desde su primordios, le ligas europee se ha disputate in le sistema dicte *round robin*, cata equipa confrontante tote su adversarios possibile. In le ligas plus ric, on disputa un duple *round robin* composite per 20 o per 18 equipas. Ecce le caso de Espania, Italia, Anglaterra, Germania, Francia e alcun alteres. Ligas sin multe expression international sovente prefere un numero plus basse de participantes, generalmente 16 o 14. In iste situation es Grecia, Russia, Polonia, Republic Tchec e Svedia.

In general, le ligas minor conserva ancora minus clubs in su division de honor pro que le nivello technic remane plus elevate, dunque on disputa tres o mesmo quattro turnos al longo del saison sportive. In Suissa e in Austria, per exemplo, dece participantes se confronta quattro vices per anno.

Le phenomeno del globalisation in le annos 1990 rendeva le football sempre plus costose pro le clubs e ha obligate que alcun ligas redefini su structura. Ubi il non ha pecunia pro contractationes expressive, on essaya attraher le interesse del fans per le creation de formulas plus interessante e competitive. Le matches eliminatori, commun in le divisiones inferior, ganiava tamben alcun ligas principal: in Nederland, per exemplo, playoffs defini alcun del representantes del pais in le cuppas continental. Le inspiration pro iste torneos postsaisonals forsan veni del bensuccesse Liguilla uruguayan e InterLiga mexican, in que le melior equipas del anno disputa un torneo qualificatori additional plus dynamic e decisive – in consequentia, altemente popular.

Altere tendentia ha essite le creation de torneos supranational in regiones con reducte possibilite de successo in le ligas europee classic. Le Cuppa Nordic, per exemplo, reuni in un sol torneo annual le quatro melhores de Danmark, Svedia e Norvegia. Simile characteristicas ha le Cuppa Baltic, inter clubs de Estonia, Latvia e Lithuania, e ancora le Cuppa del Communitate de Statos Independent. Ecce un solution non minus creative que le ligas binational de Statos Unite-Canada e de Australia-Nove Zelandia. Ancora plus audace esserea le Liga Atlantic, projecto lanciate per le club nederlandese PSV Eindhoven pro reunir in un sol liga le melior equipas de differente paises. FIFA se oppone visceralmente a qualcunque liga multinational, post que illos poterea reducer o mesmo annullar le potentia politic del federationes national. Assi mesmo, diverse paises ha manifeste interesse in participar del Liga Atlantic, inter illos Portugal, Nederland, Belgica e Scotia. Si le idea se realisa, on ja previde le creation de altere ligas simile in Scandinavia, in le Balkans e in Europa central e oriental. Le grande affliction de UEFA es que, si iste nove modello succedera, on introducera tunc le ja suggeste Superliga, reuniente le melior equipas del cinque paises principal del continente e in consequentia ruinante le Liga del Campiones.

Le grande differentia del “top six” que le belgas ora experimenta es que le phase final non es un torneo additional, ma un phase final definiente inclusive le campion national. De tote modo, le nove formato non es tanto innovative como on potera creder. Systemas con quattro, sex o octo finalistas existeva e ancora existe in diverse paises del continente american e tamben in Australia e in Corea. Tamen, le “top six” le plus emotionante e juste sia forsan intra Europa ipse: in Scotia e in Irlanda del Nord, duodece equipas disputa tres turnos ante le *split*, quando duo sextetos se forma. In le gruppo superior, on disputa cinque rondas final per le titulo e per le qualification al cuppas continental. In lo inferior, le confrontationes defini le equipas relegate al secunde division. In ambe miniligas, le punctuation del phase regular se conserva intacte – in Belgica, le principal thema de disaccordo es que le punctos se reduce al medietate ante le hexagonal final.

In tote le casos, le reformationes proposee o introduce supporta le principio de que un formato attractive es determinate plus per le importantia del matches que per le ricchessa del clubs. Melior pro le spectator!

Como le belgas explica le cambios in su liga national

Secundo un recerca elaborate per le websitio www.actu24.be, con participation de circa 1200 internautas, 40% del fans footballistic de Belgica opinava que le championnat deberea conservar su modello traditional, contra 60% qui desirava cambiar lo. In iste secunde gruppo, tamen, 50% discordava del alterationes introduce, contra solo 10% qui restava satisfacte. Ecce le opinion de alcun gerentes, journalistas e fans:

Le ProLeague vole altiar su nivello. Su intention es que le confrontationes inter le equipas major deveni plus numerose. Illo debera augmentar le nivello non solo del jocatores ma anche del equipas, con objectivo de revider nostre clubs belge ben representate e plus active in le scenario europee. Gracias a iste nove formula, le suspense essera ancora plus presente. In le ancian modello, plure equipas ja non

habeva ulle ver objectivo desde le comencio de februario. Concretamente, le sexte position essera plus disputate que unquam, con differente outsiders. [Ludwig Sneyers, director-general del ProLeague, que organisa le prime division in Belgica]

Con un phase classic plus curte, le chances del outsiders devenira plus grande. [Ivan De Witte, presidente del ProLeague]

Per le prime vice in le historia, le champion non essera designate al termino del longe serie de matches. [Manuel Jous, del radio-television RTBF.be]

18 clubs esseva troppo, date le importantia del campionato belge. Il resultava in matches ante stadios vacue, a vices super terrenos in mal condition. Dunque un diminution a 16 e forsan mesmo a 14 in le futur es un bon cosa. [Jean-Claude Matgen, del journal *La Libre Belgique*]

Esque le repetition de iste genero de duello va remaner interessante? Lo que es rar e preciose, sub constante repetition durante tres o quattro saisons, esque illo va continuar a interessar le publico? [novemente Jean-Claude Matgen, re le match classic inter Standard e Anderlecht, que poterea repeter se quattro vices per anno sub le nove formato]

On debera vader al stadio portante un calculator. [un fan, re le division del puntos per duo al fin del prime phase]

Finalmente alcun movimento! Le systema non es perfecte, certo, ma es un passo avante. [fan que, como 50% del belgas recercate, concorda con un reforma, ma non con iste reforma que on implantava]

Como esque on sapera, in caso de melioration del resultados del clubs e del selection national belge, que iste renovation se debe al reforma del campionato? [fan sceptic]

In un minimo de quattro matches, il es sempre le plus forte que gania, lo que io considera bon pro le bellezza del sport. Ma io dice le melior, non le plus ric. [fan previdente que le nove modello essera al mesme tempore juste e surprendente]

Pompei: un village de messalinas

Articulo publicate in le revista História Viva (anno III, numero 30), traducte a Interlingua per Gibrail Caon.

Socialmente accepte et mesmo stimulata, le prostitution era offerte in multe locos, por veces como servicio additional de hospiterias et restaurantes. Un pecia del *Satira VI*, de Juvenal, suggere que Messalina, le quinte marita del imperator Claudio, haberea se prostituite in un lupanar de secunde categoria. Nunquam noi sapera an isto es ver, ma, si le provocation del satirista functionava, es sin dubita perque su publico

imaginava si facilmente un situation si familiar. Le texto offere, itaque, un description realistic que eveniva in un bordello in le epocha roman: protecte per un nomine false, le prostituta travalia nude, le sinos involte in un rete aurate et recipe illa ipse le pagamento por le servicios prestate. In Pompei, le archeologia confirma su testimonio et monstra que “le profession le plus antique del mundo” esseva in comenciamiento un officio de sclavas qui, in cameretas insulate o in un reservato del restaurantes, proponeva un complemento sexual al repastos quotidian.

Un visitation ad Pompei fini plurimo in un ita al lupanar de Africanus. Actualmente, le loco non es ja plus visitate perque illo es clause pro operas. Es anque le sol casa de prostitution antique ben edificate. Su atrio presenta cinque cameras, le loco de labor del prostitutas: le sol mobiliario consiste in un divan facte de briccas, nam le camera es nimis stricte pro contener altere mobile. Cinque altere cameras identic, equalmente austere, se trova in le prime pavimento. Solmente un de illos es dotate de fenestra. Infra le scala resta le latrinas. Ille austerritate non se explica per le character provincian de Pompei, ma characterisa de maniera general le prostitution in le epocha roman. Il era locos lugubre, ubi le sexo vendite se succedeva ad cata dece minutias. Le marcas de abrasion observate in qualcun bancos monstra que le majoria del clientes non se preoccupava in discalcear se. Probablemente, il habeva un recipiente con aqua in cata cella, ad fin que le femina poteva lavar se ante assister le proxime cliente.

Qualcun numeros nos adjuta ad ratar le character sordide del prostituition in Pompei. Illos son numerose graphites et informa super le precios practicate. Le valor del sexo vendite simple era de duo *asses*, o sia, le precio de duo panes o medie litro de vino de bon qualitate. In certe casos, le prostituta debeva includer in le mesme precio anque un *fellatio*. Deposit, le precio variava in function del apparentia del prostituta et del phantasia del cliente. Qualcun prostitutas peteva 4 o mesmo 8 *asses*. Un certe Attice perveniva ad postular 16 *asses* et Fortunata, qui habeva derecto ad su nomine, comparate al ganio de un operario diariste: 16 *asses*. Como explicar precios si modic? Primo on debe considerar que Pompei, como in le altere citates roman, era omnipresente, habente le function de un valvula de securitate, cuje existentia protegeva le feminas honorate, maritatem o no. Ille function era recognoscite per le societate. De plus, le romanos non se importava in esser viste in le entrata o exita de un prostibulo. Secun le lege, un relation con un prostituta non constitueva adulterio, viste que, al romanos, tal femina non habeva honor. Ab altere latere, le sclavos constitueva un stock inexhaustibile de juvenas et feminas maritatem. Le sclavas liberte, qui non sapeva facer alia, remaneva quasi semper in ille milieu, mesmo post haber cambiate de condition. Assi, in le societate roman, ad un forte cerca respondeva un offerta de servicios ancora major, lo que manteneva le precios basse.

Multe clientes lassava super le parietes del bordello graphites demonstrante su satisfaction con le servicios del feminas. Scordopornicus, per exemplo, se jacta proque “habeva sexo ben hic” dum altere se jacta de haber “habite sexo multemente”. Solo in le lupanar de Africanus, se ha conservate non minus que 120 declaraciones de ille genero. Gratias al graphites, le archeologos de Pompei son secur que in al minus tres locos, le prostitution completava le activitate normal de restaurante o taverna. Que informa ad noi le graphites erotic? Primemente, que, como hodie, le majoria del prostitutas usava pseudonyms, como Optata (desirate), Spes o Helpis (sperantia), Fortunata, Felicia, Faustilla (le ben-aventurate), Victoria o ancora Vica (in greco, victoria). Alteres era appellate per lor clientes de Fellatrix (date al *fellatio*), Extaliosa (bon de podice), Pamhira (le setente) o ancora Callidrome (de ambular provocative). Altere graphites describe scenas de sexo, qualcun del quales gruppamente.

In le vestiarios del *thermae suburbanae*, on ha discoperte alsi numerose picturas obscene con motivos variate et principalmente homosexual. Significara illo que prostitutas et prostitutas offereva lor servicios in le establimento sub le direction del possessor del thema? Le question non es resolvite, pois que ille picturas pote haber essite mer decorationes. Durante le Antiquitate, le motivos sexual era trovate non vix in le sphera del prostitution, ma anque in objectos del vita quotidian, como lampas, vasculos et joieles. Si hodie le archeologos ha difficultate de retrovar le lupanar antique, lor clientes los localisava facilmente. Durante le die le prostitutas, vestite con robas provocante, stava o sedeva coram lor cameras o iva recrutar clientes in le locos le plus frequentate, como le thermas o theatros. Le prostibulos et caffes que offereva servicios supplementar se faceva cognoscer per affiches publicitari explicite, como un representation de un phallo flancate per le inscription *Hoc habitat felicitas*, o sia, "Le felicitate reside hic", o un penis alate picte in le pariete. Durante le nocte, lampas guidava le clientes non per medio de un lumine rubie, ma per un realismo sin ulle ambiguitate: illos reproduceva un penis erecte.

Picturas erotic e phallos esseva satis commun super le parietes in Pompei. Ni sempre, tamen, illos signalava bordellos: tal figuris esseva un decoration popular inter le romanos. [Nota e figuras accrescite per le editor]

Le interlinguistas de Facebook

Qui es usator del websitio relational Facebook ha certemente notate un crescentia significative in le activitates del interlinguistas. Innumere nove gruppis ha essite create, e es grande le quantitate de personas qui usa Interlingua in su communicationes quotidian. Le gruppo referential *Interlingua* ha actualmente 264 membros, un crescentia de 87 per cento in relation a octobre 2009, quando le prime edition del Almanac informava un total de 141 membros.

Ancora interessante es observar le thematica del conversations, ja non exclusivamente metalinguistic, ma extense anque a altere subjectos.

Ante tal unda de enthusiasmo, le Almanac offere al "activistas" spatio pro divulgar su ideas e realisations. Contacta le editor.

Passatempsore geographic

Inviate per Carlos Soreto (Coimbra, Portugal)

Plena le spatios con le litteras adequate de maniera a trovar duodece paises sudamerican e un insula centroamerican – ma que in veritate es un extension geologic de America del Sud. Le respostas essera fornite in le proxime edition.

— — — **A** — —
— — — **M** — — —
— — — **E** — — — —
— — — **R** —
— — — **I** —
— — — **C** — — — —
— — — **A** — — — —

— — — — **D** — —
— — — **E** — — — — —
— — — **L** — — — —

— — — — **S** — — — — —
— — — **U** — — — —
— — — — **D** — —